

Mestna občina
Ljubljana
Mestni svet

Svetniški klub ZL
Združena levica (DSD, IDS, TRS)

Krekov trg 10
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 45 14
faks: 01 306 45 19
zl@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 03200-19/2015-6
Datum: 18. 1. 2015

Mestni svet
Mestne občine Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Zadeva: umazan zrak zelene prestolnice

V skladu z 97. členom Poslovnika MS MOL podajam županu MOL pisno svetniško vprašanje in prosim za pisni odgovor.

Ljubljana prevzema naslov zelene prestolnice Evrope, vendar iz vidika onesnaženosti zraka začetek ni obetaven. V prvih desetih dneh novega leta so urne koncentracije prašnih delcev PM10 večino dni presegale mejno vrednost, večkrat čez cel dan in za več kot dvakratnik te vrednosti. Po odrešilnem dežju 11. 1. 2016, ki je spral to nesnago iz zraka, se je onesnaženost sicer zmanjšala, vendar je koncentracija trdih delcev PM10 blizu mejne vrednosti. Nadaljuje se trend iz prejšnji let: v letu 2015 je bila mejna koncentracija PM10 v Ljubljani od januarja do oktobra presežena 23 dni, s podatki za november in december pa je verjetno, da se je število dni približalo 35, kar je določeno kot zakonska mejna letna vrednost za varovanje ljudi.

Za zdravje še bolj nevarni manjši delci PM2,5 so l. 2015 v Ljubljani dosegli najvišjo povprečno mesečno koncentracijo do 34 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (januarja 2015), sicer pa se gibljejo okoli 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Slovenija se s temi vrednostmi PM2,5 uvršča na šesto mesto najbolj onesnaženih evropskih držav.

Glavna vira onesnaženja s prašnimi delci sta promet in individualna kurišča. Po ugotovitvah Agencije za okolje RS je bilo povečanje onesnaženja v zadnjih letih povezano tudi s socialno stisko ljudi: »V zadnjih dveh letih se je zaradi ekonomske krize in dviga cen fosilnih goriv povečala uporaba drv, premoga, lesnih odpadkov, s čimer se je predvsem povečala emisija delcev. Problem je predvsem to, da se ne uporabljajo sodobne kurilne naprave z nizkimi emisijami in ne dovolj suha drva.« (ARSO, Kakovost zraka v Sloveniji l. 2012).

Kljub sprejetim ukrepom, ki jih je tudi pod grožnjo kazni iz strani Evropske komisije zaradi ogrožanja zdravja ljudi sprejemala država, podatki kažejo, da ti še zdaleč niso zadostni in učinkoviti. V Mestnem svetu smo sprejeli Lokalni energetske koncept ter potrdili vladni »Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Ljubljana za obdobje 2014-2016«, s podrobnejšim programom ukrepov, a številni ukrepi, ki jih predvideva, ostajajo neuresničeni. Mnogi navedeni ukrepi so smiselni in nujni, kakor so vzpostavitev daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v primestnih naseljih, priključevanje objektov na plinovodno omrežje, prepoved uporabe premoga v malih kurilnih napravah, večja uporaba javnih prometnih sredstev in koles, zmanjšanje prometa osebnih avtomobilov, zmanjševanje hitrosti na delih avtocest in hitrih cest, prepoved vožnje tovornih vozil na severni ljubljanski obvoznici ... A problem je, ker večinoma ostajajo na ravni dobrih priporočil, neuresničeni ter brez jasne časovnice in zaveze o njihovi uveljavitvi.

Podpisana svetnica in mestni odbor Iniciative za demokratični socializem na takšen način »reševanja« problema, ki neposredno in intenzivno ogroža zdravje ljudi, ne pristajamo. Katere kratkoročne ukrepe in kakšen scenarij ima mestna uprava predviden za takojšnje reševanje tega okoljskega in javno-zdravstvenega problema mesta. Pri kateri stopnji onesnaženosti lahko

pričakujemo zaporo prometa v mestnem središču in omejitev prometa na obvoznici. Kje in kdaj boste objavili priporočila, ki naj jih prebivalci, zlasti pa ranljive skupine (dojenčki, otroci, starejši, srčni in pljučni ter sladkorni bolniki), ob povišani onesnaženosti zraka z delci upoštevajo?

Nataša Sukič, mestna svetnica
Združena levica (DSD, IDS, TRS)